

Oktatási módszertanok és
megoldások kidolgozása,
személyes iskolarendszerű és
online

2020. július

Oktatási módszertanok és megoldások kidolgozása, személyes iskolarendszerű és online

Annál hatékonyabb, minél egyszerűbb elve

Lényeges a kényelmes tanulási környezet megteremtése, ennek első lépése az, hogy rövid órákat tartsunk. A felnőttek meglehetősen zokon veszik, ha hosszabb időt kell egyhelyben ülniük. A leghosszabb tanulási egység maximum fél óra - negyven perc lehet, de a leoptimálisabb figyelem szakasz általában nyolc perc. Ezért ajánlott maximum nyolc perces videó filmek készítése ábrákkal, gondolattérképekkel, infografikákkal, különböző vázlatokkal, képekkel megtűzdelve. Az igényes tanulási környezet megteremtéséhez az igényes illusztráció is hozzátartozik, valamint az igényes beszéd is. Az előadás módja nem lehet terjengős, követhetetlen és monoton. Az előadás módnak érthetőnek, világosnak, rövidnek és lényegre törőnek kell lennie. A hangsúlyozás és figyelmi szünetek tartása elengedhetetlen a koncentráció fenntartása érdekében. Az oktató a jelenléti oktatás során is igyekezzen szemkontaktust tartani, ha táblára ír, azt féloldalasan tegye, ne fordítson hátat teljesen, mert akkor a figyelem teljesen elvész. Az azonnali visszacsatolás, gyakorlás és értékelés szerepét már említettem. Generációs sajátosság, amely megkönnyíti

tanulásukat, tehát a rövid infógrafikákkal s ábrákkal megtűzdelt videók után gyakorló kérdések következzenek, amelyek után próba tesztek, hogy az értékelés és visszacsatolás is meg legyen. Hasznos, ha belevonva érzik magukat az oktatásba, tehát a visszacsatolás után online formában az elhangzott vizsga témájában egy fórumot nyitni moderátorral, ahol feltehetik kérdéseiket és egymás között elmondhatják véleményeiket. Gyakorlatban pedig beszélgetőköröket indítani, ahol áttárgyalhatják az eddig tanultakat.

A videók általi tanulás azért is ajánlott felnőttek számára, mert bármikor megállíthatja azt, eltöprenghet rajta, visszatekerheti, illetve szünetet tarthat, nem veszítvén egyetlen értékes pillanatot sem.

Az **önszabályozó tanulás** is fontos a felnőttek számára, szeretik saját maguk eldönteni mikor mennyit és hogyan tanulnak, milyen forrásból. Szeretnek maguk is utána nézni az őket érintő kérdéseknek, ezáltal is felkeltve érdeklődésüket, jobban motiválván őket.

Motivációjuk meglehetősen nő, ha relevánssá tesszük számukra az oktatást, a felnőttek tartalomközpontú és problémaközpontú oktatást szeretnék.

Tehát, felnőttek számára legalkalmasabb tanulási forma az online oktatási forma lenne, az oktatási anyagokból 5-10 perces

videók készítése színes, igényes infografikákkal, gondolattérképekkel és vázlatokkal, a videók után tanulás segítő ellenőrző kérdésekkel, ahol a válaszok akkor villannak fel, ha ráklikkel a tanuló, majd ellenőrző tesztsor, értékeléssel és megoldással a végén, hogy mit kell még átnéznie. A videóanyagok végén a tanulási egységet egy projekt kérdés zárhatná, amely az önszabályozó tanulásra, kutatásra sarkallná a diákokat, egy olyan témával, amelynek kapcsán párhuzamot tudnak vonni a saját élettapasztalatukkal. A videók legvégén lehetőség nyílna egy fórumon a diákoknak megvitatni az adott tananyagegységet egymás között. A felnőtt tanulóknak a kutatások alapján erre nagy szükségük van. Az elvégzett projekteket a személyes konzultáció során megvitathatják, illetve a vizsgákon bemutatathatják. Ugyanis a videók után lehetőség nyílik személyes konzultációra, -online vagy jelenléti oktatás formájában- ahol megbeszélheti a diák az oktatóval a kérdéseit. Az oktatás segédanyaga egy vázlatos 25-30 oldalas szellősen szedett füzetecske.

Az írott és verbális tanítás során a könnyen érthető kommunikáció (KÉK) alapelveit alkalmazzuk. Tehát: Könnyen olvasható betűtípus, mint pl. Ariel, Tahoma. a betűméret minimum 14.-es, de inkább ennél nagyobb. Kerüljük a dőlt betűket, az árnyékolást, a betűtípusok keverését, római számokat, zárójeleket, központosítást, teljes szavak nagybetűvel

írását, mert ezek nehézségeket okoznak a diszlexiásoknak és nagyobb figyelmet igényelnek. Világos, letisztult háttérrel használunk, a szöveg és a háttér jól elkülönül. Egy mondat egy sorba kerül és minden mondat új sor. A névmásokat, jelzőket, töltelésszavakat óvatosan használjuk, mivel ezek fékezik az olvasást. A szöveg balra szedett legyen, egyértelmű címmel, elejére kerüljön a fontos információ, a lényegét szedhetjük vastag betűvel. Ne legyen sok szöveg egy oldalon, megértését segíthetjük képpel vagy szimbólummal. Ésszerű, lényegre törő fogalmazást használunk, egy mondatban lehetőleg egy információval. A mondatok maximum 12 szavasak legyenek, egy bekezdés legfeljebb hat mondatot vagy sort tartalmazzon. Építő jellegű, pozitív állításokkal teli fogalmazás, cselekvő igé alakokkal, bonyolult szavak nélkül. Személyeknek fogalmazzuk a mondanivalót, az azonos témák egy szövegrészben szerepelnek. Szövegrészekhez témaorientáló képeket választunk. Az oldalon szereplő elemek- mint kép, grafika, szövegtest - láthatóan, jól elválasztva legyenek egymástól. A sorközök levegősek legyenek, egy sorban a 80 karakter javasolt. A szöveget a lehető legtöbb helyen tagolni kell. A háttér és az írás elválása kontrasztmérő eszközzel is ellenőrizhető, mert elengedhetetlen, hogy a két szín jól elüssön egymástól. Ügyelünk arra, hogy a tananyag a mobil készülékeken is jól kinyújtózzon. (mobilttest.me)

Tehát az annál hatékonyabb, minél egyszerűbb elve, ha érvényesül, megfelelően tanítható a digitális nemzedék is, és a tanulásból már rég kiesett, túlterhelt 50 évesnél idősebb generáció is. Az egyszerűség elve mentén, mindkét generáció kiválóan és hatékonyan tanítható.

A kooperatív technikákra nagy igénye van mindegyik generációnak a frontális oktatás helyett. A kooperatív technikák a modern technológiák alkalmazása mellett az együttműködésre és csapatmunkára teszik a hangsúlyt. A csoportmunka 4-6 fős csapatokban zajlik, ahol a tanulók egymást motiválják a sikeres munkavégzés érdekében. Így a csoport minden tagja motivált, hogy elsajátítsa a tananyagot. a csoportmunkák hatékonyak és gyorsak, alkalmazhatóak digitálisan is, megfelelő platformon is.

A következő csoportmunkákat javaslom: jigsaw technika, gondolkodj-pármunka-oszd meg, elmeírás, állványozás, mozaik technika, ablak módszer, forgószínpad.

Projekt módszer egyénileg, párban. csoportban.

A brainstorming technikát érdemes az ismeretgyűjtéseknél, ismétléseknél használni.

Az infografika segít a tananyag mélyebb megértéséhez.

A szimbólumok segítségével hívjuk életre a tanulási funkciókat. A tanulási szimbólumok is elválasztják az adott tanulási egységet é tudatosítják az adott tanulási folyamatot, valamint átláthatóvá teszik a tananyagot.

A videó formájában megszerkesztett tananyagok segítik a tanulót, hogy szűkös idejéhez mérten bárhol, bármikor és bárhányszor meghallgathassa, megnézhesse az oktatási rövid filmet, mellyel gyorsabban és hatékonyabban elvégezheti a tanfolyamot.

<https://www.meevet.hu/app/webroot/kcfinder/upload/files/6.%20Z%C3%A1r%C3%B3pecs%C3%A9t%20nyit%C3%A1s-z%C3%A1r%C3%A1s%20ig%C3%A9nybejelent%C3%A9s,%20fogad%C3%A1s.m4v>

A vázlatos tananyag segíti az időhiánnyal küszködő tanulókat, a leegyszerűsített tananyag könnyebben érthető, nem kell kiválogatni a lényegét, hanem az adott. Tanulási nehézségekkel küzdő tanulók és a régóta nem olvasók is könnyebben megértik a tananyagot.

Világos áramutak, lekövethetőség:

- Elmenő sorozatkapcsok (tarifák) szeparációja.
- Feliratok dobozon, sorozatkapcson, PEN sínen.
- Vezetékek végeiken azonos jelöléssel.
- Adattábla szükséges és fontos információkkal.

Üzemi nulla elosztása a PEN sínről történik

A személyes konzultáció nagyon fontos elem az oktatásban, mivel az esetlegesen felmerülő kérdésekre itt kaphatnak választ a diákok. A gyakorlati témákat is érinthetik, demonstrációs jelleggel.

A Blended oktatás az online és a jelenléti oktatás előnyeit ötvözi és kissebbíti hátrányait. A tanulót segíti, hogy saját tempójában haladhasson a tananyagban, mivel videók formájában bármikor elérheti azokat. A jelenléti oktatás során kérdezhetnek az előadótól és lehetőség van gyakorlati tanulnivalót is áttekinteni. Nem melleleg szociális életet is lehet élni, közösségben átbeszélni a tanultakat, véleményt nyilvánítani és kapcsolati tőkét építeni. Az online oktatás során nem elhanyagolható az

sem, hogy a tanulóknak lehetőségük van az utazás során is bekapcsolódni az oktatásba, távolról is folytathatják a képzést, így rengeteg időt spórolnak meg.

Forrásmunkák:

Abonyi-Tóth Andor előadása <http://abonyita.inf.elte.hu/digkomp20100225.pdf>
letöltve:2011.szeptember 21

Bessenyei István: A digitális bennszülöttek új tudása és az iskola
http://www.ibessenyei.com/A_digitalis_final.htm
letöltve:2011.szeptembe 21

Fehér Péter: Milyen legyen az Internet-pedagógus?
Új Pedagógiai Szemle 1999 április 91-97. o.

Gyarmathy Éva: Diszlexiás tanulókról - felsőfokon.
MTA Pszichológiai Kutatóintézet, Bp.2010

Jukes, I., Dosaj, A. (2006).: Understanding Digital Children (DKs). Teaching and Learning in the New Digital Landscape. The InfoSavvyGroup
<http://edorigami.wikispaces.com/file/view/Jukes+-+Understanding+Digital+Kids.pdf>
letöltve:2011.szeptember 21

<http://disszertacio.uni-eszterhazy.hu/81/1/doktori%20%C3%A9rtekez%C3%A9s.pdf>